

Вундеркінд

Ніна Бічуя

Цілий місяць у нас удома всі ходять навшпиньки, розмовляючи пошепки, і навіть телевизор мама заборонила вмишати: Тоник готується до концерту.

Якось я вчив вірша. Хороший був вірш, тільки я його запам'ятати ніяк не міг. Зубрив, зубрив, аж поки мама не сказала:

— Льоню, зараз же перестань бубоніти. Ти заважаєш Тонику.

Якщо по правді, то це Тоник мені заважав. Двійку поки що я одержав. Мама подивилась у щоденник і почала сварити:

— Так я і знала, що ти щось утнеш, ледарю!

Я мовчав, бо й що скажеш? Двійка — це як-не-як двійка! Тільки ж мама сама звеліла:

— Не бубони. Тоник грає!

Тоник. Його чомусь називають вундеркіндом. Мені це словечко страшенно не подобається. Схоже на висохлого жука: вун-дер-кінд. Язика зламаєш, поки вимовиш.

Генка Білозуб вважає, що це означає просто "мазунчик". Так він Тонику і сказав. Розгнівався тоді Тоник— Генку дурнем назвав і пояснив, що вундеркінд — дуже розумний, обдарований, талановитий хлопчик. І порадив Генці, якщо не вірить, заглянути в "Словник іншомовних слів".

Та що б те слово не означало, а вундеркіндом бути дуже нудно. Навіть за два футбольні м'ячі і д'Артаньянову шпагу на додачу не погодився б я стати вундеркіндом.

Тоник завжди чистенький, до нього доторкнутися боязко. Комірці біленькі, волосся зачесане — ніяких тобі вихорів нема. І черевики не треба щотижня до шевця носити, як мої. Руки він навіть без потреби сто разів на день мие і маминою пилочкою нігті надраює. Мама йому дозволила. А найгірше — цілісінькими днями грає і знати нічого не хоче, крім музики. Я з ним не можу дружити, хоч він мені й брат.

А з хлопцями з нашого класу з усіма дружу. Вони до мене щодня приходять. Підлогу я сам натираю, і даремно мама скаржиться:

— Бруду твої хлопці понаносили.

У Тоника друзів нема, зате у нього є власний куток у кімнаті, і він мені не дозволяє там бавитись. І каже, що колись матиме власний кабінет. На підлозі там лежатиме килим, у кутку Тоник хоче поставити великий рояль і портрет Чайковського на стіні повісити. Нехай собі. Я краще куплю моторолер і поїду далеко, може, в Карпати, де смереки і дві Тиси — Чорна і Біла. Сподобається — залишусь, працюватиму лісорубом. І якщо Тоник приїде до нас з концертом, не признаюся, що він мій брат. Хоч би він став знаменитим і лауреатом усіх премій. Всі наші знайомі кажуть, що так і буде. Мама Тоником пишається. На свята гості у нас обов'язково слухають, як він грає. А потім їдять салату й інші смачні страви і причмокують:

— Ваш син чудово грає!

— Яка смачна у вас салата!

Мені тоді чомусь стає дуже смішно...

— Не заводьте голосних розмов і ігор,— попереджає в будні мама усіх моїх товаришів.— У Тоника складна концертна програма!

Тоник хоче тратити па концерті найкраще. І даремно якийсь там Марко Терещенко вирішив виступати з такою я; складною програмою. Тоникова скрипка все одно звучатиме краще: Тоник цілісніми днями водить

смичком по струнах. І якщо він на мить перестає грати і починає прислухатись до наших розмов або просить у мене почитати книжку, то мама йому каже:

— Тонику, любий, а як у тебе справи з третьою частиною сонати?

І Тоник знову береться за скрипку, навіть не зітхнувши. Я розумію: це добре, коли людина так трудиться, але ж ніхто на світі не міг би цілими днями грати, наприклад, у футбол. Заплутане усе це. Запитаю у тата, якщо не забуду.

Коли я довідався, що завтра, нарешті, концерт, я спочатку зрадів. Не витягатиме тепер мій брат із скрипки свої нудні гами. І телевізор можна буде подивитись.

Але потім виявилось, що мені доведеться йти слухати Топика. Генку Білозуба не дозволили запросити, і я зовсім засмутився.

— Що твій Генка розуміє в музиці! — зневажливо скривився мій брат.

Якби не те, що він ішов на концерт, я б йому здорово дав. Нехай не кривиться. Подумаєш — вундеркінд!

У першому ряді сидіти нудно. Зовсім не видно, що діється в залі. Я потихеньку витяг з маминої торбинки цукерки. Але мама негайно відібрала: це для Тоника.

Добре татові: у нього якась нарада, і він не міг піти на концерт.

Спочатку грали піаністи. В однієї дівчинки було кучеряве волосся і червона стьожка в кучерях. Дівчиськові підклали подушечку па стілець — таке воно було мале.

Потім сказали:

— Виступає Антон Шевчук.

Тоник вийшов, вклонився, почав настроювати скрипку. Він грав довго, жодного разу не помилився, нічого не забув. Мама весь час стискала пальцями торбинку. Мені було соромно, що я такий поганий (значить, мама правильно казала), тільки хвилюватися ніяк не міг, хоч дуже старався.

Тоник вклонявся кілька разів, але йому не дуже аплодували, і він став раптом зовсім маленький на великій естраді, і скрипка його жалібно обвисла в руці. Невже їй теж треба, щоб довго аплодували?

Хтось поруч сказав:

— Цей малий — справжнісінький автомат.

Може, це була й правда, але мені кисло стало. Кому ж захочеться, щоб власного брата автоматом обізвали. Ну, нехай вундеркінд, але ж не автомат!

А на естраді стояв уже інший хлопчик. Він усміхався, і чорний чуб у нього розкуйовдився. Я ніколи не дослухався, що Тоник грає. Але зараз чомусь почав слухати. Навіть на уроці географії я не сидів так тихо. Мені рантом здалося, що я в

Карпатах, де є смереки, і хлопці,

схожі ось на цього скрипаля, сплавляють по Тисі плоти. Я навіть чув, як шуміла ріка і співали на березі дівчата.

Потім я дуже голосно плескав у долоні і кричав з усіма "браво".

По дорозі додому мама твердила, що Тоник грав, як справжній музикант, не те що Терещенко. І при цьому гнівно поглядала на мене. Врешті я здогадався, що аплодував саме Маркові.

А сам Тоник мовчав, не вимовив ані словечка. З-під шапки у нього стирчало пір'їнкою волосся, і шнурок на черевуку розв'язався, але він не помічав цього.

Я теж мовчав, розмахував маминою торбинкою — мама несла скрипку і ноти. У торбинці лежали цукерки "Алеко", але мені зовсім не хотілось цукерок. Ніколи б не подумав, що після концертів стає так сумно.

Квіти, які мама приготувала для Тоника, посхиляли над столом прив'ялі голівки. Мама пішла до тата в іншу кімнату, голосно грюкнувши дверима. Ми з Тоником залишилися вдвох.

Я дивився на Тоника і думав, що зміг би побороти його однією рукою, хоч він і старший на два роки. Мені стало жаль брата, і я сказав йому про шнурок на черевуку. Тільки — от дивак! — замість того, щоб зав'язати шнурок, раптом — одвернувся від мене і заплакав голосно і жалібно, як малий, шморгав носом і тер ніс рукою, а не носовиком.

"Може, він не такий уже й вундеркінд", — вирішив я і промовив у голос:

— Не реви, Тонько, підемо завтра з тобою на футбол. Хочеш?